

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 1/19	

FACULTATEA DE MEDICINĂ
PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ
CATEDRA DE FIZIOPATOLOGIE ȘI FIZIOPATOLOGIE CLINICĂ

APROBATĂ

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină
Proces verbal nr. 1 din 16.09.21

Președinte, dr.hab.șt.med., prof. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
Medicină I
Proces verbal nr. 1 din 21.09.21

Decanul Facultății dr.hab.șt.med., prof. univ

Plăcintă Gheorghe

APROBAT

la ședința Catedrei
de Fiziopatologie și fiziopatologie clinică
Proces verbal nr. 1 din 11.09.2021
Șef catedră, dr.hab.șt.med., prof.univ.
Cobeț Valeriu V. Cobeț

CURRICULUM

DISCIPLINA FIZIOPATOLOGIE

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Cobeț Valeriu, dr. hab. șt. med., prof.univ.

Lutan Vasile, dr. hab. șt. biol., prof. univ.

Hangan Corneliu, dr. șt. med., conf. univ.

Chişinău, 2021

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 2/19	

I. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității

Fiziologia patologică (fiziopatologia) este disciplina medicală preclinică, studierea căreia la etapa universitară va permite: a) formarea conceptului biologic și medical referitor la esența proceselor patologice și bolilor; b) însușirea metodologiei experimentului fiziopatologic și interpretarea informațiilor obținute în experiment; c) cunoașterea legităților generale ale originii, apariției, evoluției și sfârșitului proceselor patologice tipice și entităților nozologice; d) studierea modificărilor funcționale și biochimice la nivel molecular, celular, de țesut, organ, sistem și organism integrat în procesele patologice tipice și boli; e) cunoașterea principiilor patogenetice de corecție a funcțiilor dereglate și tratament patogenetic al proceselor patologice și bolilor; f) interpretarea clinică a datelor investigațiilor de laborator și paraclinice a sistemelor organismului.

Fiziopatologia include fiziopatologia generală și specială (se studiază la facultățile Medicină generală, Stomatologie, Farmacie, SP a.III) și fiziopatologia clinică (se studiază la facultatea Medicină generală a.IV și în rezidențiat).

●Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Studierea modificărilor funcționale și biochimice la nivel molecular, celular, de țesut, organ, sistem și organism integrat în procesele patologice tipice și boli; studierea legităților generale ale originii, apariției, evoluției și sfârșitului proceselor patologice tipice și entităților nozologice.

Limba/limbile de predare a disciplinei: română, rusă, engleză

- Beneficiari: studenții anului III, facultatea Medicină

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

(semestrul de toamnă)

Codul disciplinei	F.05.O.043		
Denumirea disciplinei	FIZIOPATOLOGIE		
Responsabil (i) de disciplină	Cobeț Valeriu, Hangan Corneliu		
Anul	III	Semestrul/Semestrele	5
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	30	Lucrări practice/ de laborator	25
Seminare	20	Lucrul individual	45

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 3/19	

Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4
-------------------	----------	--------------------	----------

(semestrul de primavara)

Codul disciplinei	F.06.O.051		
Denumirea disciplinei	FIZIOPATOLOGIE		
Responsabil (i) de disciplină	Cobeț Valeriu, Hangan Corneliu		
Anul	III	Semestrul/Semestrele	6
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	30	Lucrări practice/ de laborator	25
Seminare	20	Lucrul individual	45
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

I. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

- să cunoască și să înțeleagă legitățile originii, apariției, evoluției și sfârșitului proceselor patologice tipice la nivel celular, tisular, de organ și integral;
- să cunoască modificările structurale, biochimice și funcționale la nivel molecular, celular, de țesut, organ, sistem și organism integru în procesele patologice tipice și boli;
- să cunoască principiile corecției patogenetice a dereglărilor funcționale survenite în procese patologice și boli;
- să cunoască regulile de comportament cu animalele de laborator și principiile etice de organizare a experimentului fiziopatologic;
- să cunoască principiile planificării, organizării și efectuării experimentului fiziopatologic;
- să cunoască valorile de referință a parametrilor funcționali care caracterizează activitatea sistemelor organismului și semnificația devierilor acestora de la normă;
- să cunoască terminologia acceptată în patologie.

• *la nivel de aplicare:*

- să poată interpreta informațiile obținute în experiment și de a le extrapola în patologii clinice;
- să poată interpreta informațiile clinice, morfologice, biochimice și funcționale din problemele situaționale (cazurile clinic) studiate la lecțiile de laborator;
- să poată răspunde și argumenta răspunsurile corecte (și incorecte) la întrebările din testele la fiziopatologie;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 4/19

- să poată deduce concluzii generale și să facă diferențiere nozologică în baza investigațiilor complexe:
 1. analiza generală a transsudatului și exsudatului inflamator;
 2. investigația biochimică a sângelui - proteinograma, spectrul glucidic, spectrul lipidic – în dismetabolisme generale;
 3. statutul imun și alergic în imunodeficiențe și boli alergice;
 4. statutul hidric și electrolitic în dishidrii și dismineraloze;
 5. echilibrul acido-bazic în acidoze și alcaloze de diferită origine;
 6. statutul oxigenării organismului în dizoxii de diferită origine;
- **la nivel de integrare:**
 - să poată utiliza cunoștințele obținute la disciplinele studiate anterior (anatomia, histologia, fiziologia, biochimia) în procesul de studiere a fiziopatologiei;
 - să poată integra cunoștințele obținute la disciplinele studiate paralel (fiziopatologie, morfopatologie) într-un singur proces patologic;
 - să poată integra cunoștințele obținute la fiziopatologie cu patologiile studiate în cadrul disciplinelor clinice;
 - să poată integra cunoștințele obținute la fiziopatologie cu informațiile din farmacologie în vederea corecției patogenetice farmacologice a fenomenelor patologice;
 - să poată integra cunoștințele obținute la fiziopatologie cu problemele actuale ale medicinei teoretice și practice.

II. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului III necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică);
- competențe confirmate în științe la nivelul anului II universitar (anatomie, biologie moleculară, histologie, fiziologie, biochimie);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități personale – toleranță, compasiune, autonomie.

III. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

(semestrul de toamna)

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice/seminare	Lucru individual
1.	Nozologia teoretică și generală. Obiectul, sarcinile și metodele de	2	3	4

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 5/19

	cercetări a fiziopatologiei. Etiologia generală. Patogenia generală. Sanogeneza generală.			
2.	Procese patologice tipice celulare. Leziuni celulare.	2	3	4
3.	Procese patologice tipice celulare. Apoptoza. Necroza.	2	3	4
4.	Procese patologice tipice tisulare. Dediferențierea. Regenerarea fiziologică și patologică. Hiperplazia și hipertrofia fiziologică și patologică. Atrofia fiziologică și patologică. Sclerozarea.	2	3	4
5.	Dereglările microcirculației. Hiperemia arterială. Embolia.	2	3	3
6.	Hiperemia venoasă. Dereglările schimbului transcapilar. Edemele. Tromboza.	2	3	3
7.	Inflamația.	4	6	4
8.	Procese imunopatologice. Alergia. Reacții alergice tip I, II, III, IV, V. Hipersensibilitatea nespecifică. Imunodeficiențele tip celular, umoral și mixt.	4	6	4
8.	Dismetabolismele generale glucidice, lipidice, proteice.	4	6	4
9.	Dereglările generale hidroelectrolitice.	2	3	4
10.	Dereglările echilibrului acido-bazic	2	3	4
11.	Distermiile. Hipertermia. Hipotermia. Febra.	2	3	3
Total (120 ore, 4 Credite)		30	45	45

(semestrul de primavara)

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice/seminare	Lucru individual
1.	Fiziopatologia sistemului endocrin	4	6	5
2.	Fiziopatologia sistemului eritocitar	2	3	4
3.	Fiziopatologia sistemului leucocitar	2	3	4
4.	Fiziopatologia sistemului cardiovascular	4	6	5
5.	Fiziopatologia respirației externe	4	6	4
6.	Fiziopatologia aparatului digestiv	4	6	4
7.	Fiziopatologia ficatului	4	6	5
8.	Fiziopatologia rinichilor	4	6	5
9.	Fiziopatologia sistemului nervos central	2	3	3
Total (120 ore, 4 Credite)		30	45	45

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 6/19	

IV. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice după caz sunt (semestrul de toamna):

- Determinarea vitezei de sedimentare a hematiilor în procesele inflamatorii
- Determinarea în plasma a proteinelor fazei acute
- Determinarea citokinelor pro- și antiinflamatoare
- Determinarea pH, HCO₃ sângelui
- Determinarea statutului imunitar umoral, spectrului de imunoglobuline
- Determinarea populațiilor de limfocite
- Determinarea hematocritului în diferite dishidrii
- Determinarea profilului lipidic în sânge
- Determinarea hemoglobinei glicate

Manoperele practice după caz sunt (semestrul de primavara):

- Determinarea tabloului sângelui periferic (hemograma, leucograma)
- Determinarea ECG
- Determinarea profilului hormonal

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

(semestrul de toamna)

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Nozologie. Etiologie. Patogenie.	
Să definească	Noțiunile principale ale nozologiei: patologice, fiziologie patologică, experimentul fiziopatologic, nozologie, boală, proces patologic, etiologie, cauză, condiție, patogenie, leziune, reactivitate, reacție adaptativă, compensatorie, protectivă, reparativă, factor patogenetic, lanț patogenetic, verigă patogenetică principală, cerc vicios, sanogeneză.
Să cunoască	Clasificarea și caracteristica cauzelor și condițiilor, clasificarea și caracteristica reacțiilor fiziologice. Mecanismele generalizării și localizării proceselor patologice.
Să demonstreze	Rolul experimentului în studierea proceselor patologice
Să aplice	Noțiunile nozologiei în interpretarea experimentelor fiziopatologice și în practica medicală.
Să integreze	Observațiile din experimentele demonstrate (hipervolemia, șocul algic, hiperadrenalinemia, hipoxia) în formă de lanț patogenetic al proceselor patologice cu interpretarea fenomenelor observate.
Tema (capitolul) 2. Procese patologice tipice celulare. Leziuni celulare.	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 7/19

Obiective	Unități de conținut
Să definească	Leziune celulară, dismetabolism celular.
Să cunoască	Clasificarea, mecanismul acțiunii și efectele primare ale factorilor patogeni mecanici, fizici, chimici, biologici, osmotici, oxidativi, enzimatici, imunopatogeni, a hipoxiei, ionilor de hidrogen, penuriei energetice. Să cunoască efectele ulterioare ale leziunilor celulare până la rezoluția procesului.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic integral al morții celulei la acțiunea factorilor nocivi mecanici, fizici, chimici, biologici, osmotici, oxidativi, enzimatici, imunopatogeni, a hipoxiei, ionilor de hidrogen, penuriei energetice. Să demonstreze patogenia dismetabolismelor celulare în dereglări discirculatorii și în dismetabolisme generale: hiperglicemie, hipoglicemie, inaniție, hiperlipidemii alimentare, de transport și de retenție. Să integreze procesele dismetabolice locale la nivel de celulă cu modificările generale din organism în ambele sensuri: impactul dismetabolismelor celulare asupra organismului integral și impactul modificărilor generale din organism asupra celulei.
Să aplice	Cunoștințele despre patogenia dismetabolismelor celulare în explicația bolilor metabolice: distrofia lipidică a ficatului, obezitate, ateromatoză.
Să integreze	Procesele locale în apoptoză și necroză cu modificările generale din organism. moartea celulară cu procesele locale (inflamația) și generale din organism (enzimemia, hiperkaliemia, reacția fazei acute, febra, stres). Moartea celulară cu procesele locale (inflamația) și generale din organism (enzimemia, hiperkaliemia, reacția fazei acute, febra, stres).
Tema (capitolul) 3. Procese patologice tipice celulare. Apoptoza. Necroza.	
Să definească	Noțiunile de dediferențiere celulară, celule toti-, multi-, pluri-, unipotente, multiplicare cu diferențiere și clonare. Regenerarea fiziologică și patologică. Regenerare homeostatică, adaptativă, reparativă, protectivă, compensatorie. Atrofia patologică. Sclerozarea labilă, stabilă, progresantă. Colagenogeneza. Colagenoliza. Hipertrofie funcțională, adaptativă, reparativă, protectivă, compensatorie. Atrofie fiziologică hipofuncțională, involutivă, senilă, endocrină, posthipertrofică. Atrofia patologică. Sclerozare, colagenogeneza, colagenoliza.
Să cunoască	Cauzele, patogenia și rolul în patologie a dediferențierii celulare. Patogenia regenerării fiziologice: homeostatice, adaptative, reparative, protective, compensatorii. Mecanismele regenerării patologice. Patogenia hipertrofiei funcționale, adaptative, reparative, protective, compensatorii. Patogenia atrofiei fiziologice: hipofuncționale, involutive, senile, endocrine, posthipertrofice. Patogenia atrofiei patologice. Cauzele, patogenia, consecințele sclerozării. Principiile corecției patogenetice a procesului sclerozant.
Să demonstreze	Patogenia cancerizării prin dediferențierea celulară. Lanțul patogenetic al regenerării fiziologice homeostatice (ex., regenerarea epiteliului intestinal), adaptative (ex., regenerarea seriei eritroblastice în hipoxia alpină la persoanele sănătoase), compensatorie (ex., regenerarea seriei eritroblastice în hipoxia circulatorie la pacientul cu viciu cardiac) reparative (ex., regenerarea epidermisului la leziuni mecanice), protective (ex., proliferarea elementelor mezenchimale la inocularea în țesut a infectului). Lanțul patogenetic al hipertrofiei funcționale (hipertrofia mușchilor scheletici la efort fizic), adaptative /hipertrofia cordului la altitudine), compensatorii (hipertrofia cordului în hipertensiunea arterială. Lanțul patogenetic al atrofiei fiziologice hipofuncționale, involutive, senile, endocrine, posthipertrofice. Lanțul patogenetic al atrofiei patologice în leziunile celulare. Lanțul patogenetic al sclerozării în leziunile celulare.
Să aplice	Legile proceselor patologice tisulare în explicația patogeniei bolilor: tumorale, hipertrofiei compensatorii a organelor, sclerozarea multiplă a organelor în insuficiența

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 8/19

Obiective	Unități de conținut
	circulatorie, atrofia multiplă a organelor în senilitate. Să diferențieze regenerarea fiziologică și patologică, hipertrofia fiziologică și patologică, atrofia fiziologică și patologică.
Să integreze	Procesele de regenerarea, hipertrofie și atrofie în baza proceselor comune celulare. Să integreze procesele patologice celulare în structura bolilor.
Tema (capitolul) 4. Procese patologice tipice tisulare.	
Să definească	Noțiunile: regenerare fiziologică și regenerare patologică, hiperplazie și hipertrofie, fibrozare și sclerozare, hiperplazie și hipertrofie, metaplazie și displazie.
Să cunoască	Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele regenerării fiziologice și regenerării patologice, procesului de hiperplazie și hipertrofie, fibrozării tisulare și a sclerozării post-leziune, metaplaziei și a displaziei.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic al procesului de regenerare și proliferare tisulară, hipertrofiei de efort, metaplaziei de protecție, fibrozării parenhimate de diferite origini, a sclerozării de substituție.
Să aplice	Informațiile teoretice în corectarea patogenetică a proceselor patologice tisulare.
Să integreze	Informațiile teoretice despre procesele patologice tisulare în patogenia diferitor maladii: insuficiența cardiacă, dereglările pulmonale, ciroza hepatică.
Tema (capitolul) 5. Dereglările microcirculației. Hiperemia arterială. Hiperemia venoasă. Dereglările schimbului transcapilar. Edemele. Tromboza. Embolia.	
Să definească	Noțiunile: Hiperemia arterială neurotonică, neuroparalitică, neuromioparalitică, umorală, funcțională reactivă. Hiperemia venoasă locală obstructivă, obliterantă, compresională. Ischemia. Infarctul roșu și alb. Edemele congestionale, hipooncotice, hiperosmotice, membranogene, limfogene. Embolia aeriană, gazoasă, lipidică, cu tromb, cu lichid amniotic, cu mase ateromatoase. Tromb alb, roșu, mixt.
Să cunoască	Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele a hiperemiei arteriale neurotonice, neuroparalitice, neuromioparalitice, umorale, funcționale, reactive, a hiperemiei venoase obstructive, obliterante, compresionale, a ischemiei, a infarctului roșu și alb; etiologia, patogenia, manifestările și consecințele edemelor congestionale, hipooncotice, hiperosmotice, membranogene, limfogene, a emboliei aeriene, gazoase, lipidice, cu tromb, cu lichid amniotic, cu mase ateromatoase; etiologia, patogenia, manifestările și consecințele trombozei în artere și vene.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic diferitor forme de hiperemie arterială, venoasă, ischemie, embolie. Să demonstreze lanțul patogenetic al diferitor forme de edeme.
Să aplice	Informațiile teoretice în corecția patogenetică a dereglărilor microcirculatorii.
Să integreze	Informațiile teoretice despre dereglările microcirculatorii locale în patogenia bolilor: insuficiența circulatorie, dereglările respirației externe, hipertensiunea pulmonară, hipertensiunea portală.
Tema (capitolul) 6. Inflamația.	
Să definească	Noțiunile: inflamația, alterația, patenul moleculelor lezionale și patogene, mediatori proinflamatori celulari și umorali, hiperemia arterială și venoasă inflamatoare, exsudația, exsudat seros, fibrinos, purulent, hemoragic, putrid, emigrarea leucocitelor, fagocitoza, proliferarea inflamatoare, regenerarea postinflamatorie. Reacția fazei acute. Febra. Leucocitoza.
Să cunoască	Cauzele inflamației, patogenia alterației provocate de diferiți factori flogogeni, sursa de mediatori celulari și umoral, efectele mediatorilor, patogenia reacțiilor vasculare în focarul inflamator, patogenia exsudației și compoziția diferitor forme de exsudat, mecanismele emigrării leucocitelor și rolul leucocitelor în focarul inflamator, sursele, mecanismele și rolul proliferării în focarul inflamator, mecanismele și variantele

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 9/19

Obiective	Unități de conținut
	regenerării postinflamatorii. Modificările generale în organism în inflamația locală: reacția fazei acute, febra, leucocitoza. Să cunoască patogenia, manifestările și consecințele sindromului reacției inflamatoare sistemice.
Să demonstreze	Lanțul patogenic al diferitor forme de inflamație: alterativă, exsudativă, proliferativă. Să demonstreze lanțul patogenic al reacției inflamatoare sistemice.
Să aplice	Informațiile despre compoziția exsudatului pentru diferențierea variantelor de inflamație. Să interpreteze modificările generale din organism pentru diagnosticul și monitorizarea procesului inflamator. Să aplice informațiile despre patogenia inflamației pentru modularea procesului inflamator și utilizarea preparatelor antiinflamatoare.
Să integreze	Informațiile despre etiologia, patogenia și manifestările inflamației în patogenia și evoluția bolilor inflamatorii.
Tema (capitolul) 7. Procese imunopatologice. Alergia. Reacții alergice tip I, II, III, IV, V. Hipersensibilitatea nespecifică. Imunodeficiențele tip celular, umoral și mixt.	
Să definească	Noțiunile de alergie, reacții alergice tip imediat: anafilactice, citolitice, cu complexi imui, stimulatoare, reacții alergice tip întârziat, sensibilizare activă și pasivă, faza imunologică, patochimică și fiziopatologică a reacțiilor alergice, șocul anafilactic, hiposensibilizare, hipersensibilitate nespecifică, autoimunitate, autoantigen, autoanticorp, imunodeficiență de tip umoral, celular și mixt.
Să cunoască	Etiologia reacțiilor alergice și clasificarea antigenelor, patogenia fazei imunologice cu sinteza de anticorpi sau sensibilizarea limfocitelor, patogenia fazei patochimice, sursele de mediatori celulari și umorali, mediatorii principali și efectele biologice, patogenia reacțiilor fiziopatologice din partea vaselor, musculaturii netede, mezenchimului, SNC și glandelor endocrine, patogenia hiposensibilizării. Să cunoască etiologia, patogenia, manifestările și consecințele Imunodeficiențelor de tip umoral, celular și mixt.
Să demonstreze	Lanțul patogenic complet de la inocularea alergenului și până la leziuni structurale în toate tipurile de reacții alergice.
Să aplice	Informațiile teoretice despre patogenia reacțiilor alergice pentru formularea principiilor terapiei patogenetice. Să aplice informațiile teoretice despre patogenia reacțiilor alergice pentru diagnosticul in vitro și in vivo. Să aplice cunoștințele teoretice pentru diagnosticul și formularea principiilor corecției patogenetice a imunodeficiențelor.
Să integreze	Informațiile teoretice despre patogenia reacțiilor alergice pentru implicarea în patogenia bolilor alergice, autoalergice și pseudoalergice.
Tema (capitolul) 8. Dismetabolismele generale glucidice, lipidice, proteice.	
Să definească	Noțiunile: Dismetabolismele glucidice, lipidice, proteice. Factori hipo- și hiperglicemianți. Hiperglicemia alimentară, de transport, în hipoinsulinism. Hipoglicemia în inanție, în hiperinsulinism. Cetonemia. Coma hiperglicemică hiperosmolară. Coma cetoacidotică. Coma hipoglicemică. Galactozemia. Dislipidemie congenitală și achiziționată. Hiperlipidemie de transport, de retenție, alimentară. Hiperlipoproteinemia. Hiperchilomicronemia. Hipercolesterolemia. Ateromatoza. Hiperproteinemie. Hiperproteinemia. Disproteinemia.
Să cunoască	Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele hiperglicemiei, hipoglicemiei, cetonemiei, galactozemiei. Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele dislipidemiilor de transport, de retenție, alimentare. Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele hipercolesterolemiei. Patogenia ateromatozei. Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele hiperproteinemiei, hiperproteinemiei,

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 10/19

Obiective	Unități de conținut
	disproteinemiei.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic al hiperglicemiilor (alimentare, de transport, în hipoinsulinism, hipercorticism, hipercatecolemie, hipertiroidism). Lanțul patogenetic al hiperlipidemiilor (congenitale, alimentare, de transport, de retenție). Lanțul patogenetic al hipoproteinemiei (în inanție, în diabetul zaharat, hipercorticism, hipertiroidism).
Să aplice	Informațiile teoretice în interpretarea manifestărilor clinice și de laborator în cadrul bolilor: diabetul zaharat tip I, insulinorezistența, sindromul metabolic, coma hiperglicemică hiperosmolară, coma cetoacidotică, coma hipoglicemică.
Să integreze	Modificările biochimice, nervoase, endocrine și funcționale în cadrul bolilor: diabetul zaharat tip I, insulinorezistența, sindromul metabolic, coma hiperglicemică hiperosmolară, coma cetoacidotică, coma hipoglicemică.
Tema (capitolul) 9. Dereglările generale hidroelectrolitice.	
Tema (capitolul) 10. Dereglările echilibrului acido-bazic.	
Tema (capitolul) 11. Distermiile. Hipertermia. Hipotermia. Febra.	
Să definească	Noțiunile: Hiperhidratarea izo-, hipo- și hiperosmolară. Deshidratarea izo-, hipo- și hiperosmolară. Hiper- și hiponatriemia. Hiper- și hipokaliemia. Hiper- și hipocalciemia. Hiper- și hipocloremia. Hiper- și hipofosfatemia. Acidoza (respiratorie, metabolică, excretorie, exogenă). Alcaloza (respiratorie, metabolică, excretorie, exogenă). Hipoxia respiratorie, circulatorie, hemică, tisulară. Hiperoxia. Hipotermia. Hipertermia. Febra. Factori pirogeni primari și secundari, exogeni și endogeni. Stadiile febrei: de creștere, menținere și scăderea temperaturii. Febra subfebrilă, febrilă, înaltă și hiperpiretică. Curba termică: continuă, remitentă, intermitentă, recurentă, hectică, atipică. Criza. Liza.
Să cunoască	Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele dishomeostaziilor hidrice (hiperhidratarea izo-, hipo- și hiperosmolară, deshidratarea izo-, hipo- și hiperosmolară). Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele. Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele dismineralozelor (Hiper- și hiponatriemia. Hiper- și hipokaliemia. Hiper- și hipocalciemia. Hiper- și hipocloremia. Hiper- și hipofosfatemia). Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele dizechilibrului acidobazic (acidoze respiratorie, metabolică, excretorie, exogenă, alcaloze respiratorie, metabolică, excretorie, exogenă). Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele hipoxiei respiratorii, circulatorii, hemice, tisulare. Cauzele, patogenia, manifestările și consecințele hiperoxiei. Cauzele, patogenia, reacțiile compensatorii, manifestările și consecințele hipotermiei. Cauzele, patogenia, reacțiile compensatorii, manifestările și consecințele hipertermiei. Etiologia și patogenia febrei. Patogenia și stadiile evoluției febrei: de creștere, menținere și scăderea temperaturii. Modificările metabolice și funcționale. Importanța biologică. Corecția patogenetică.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic al diferitor forme de dishidrii (hiper- și deshidratare izo-, hipo- și hiperosmolară); lanțul patogenetic al diferitor forme de dismineraloze (Na, K, Ca, Cl, PO ₄); lanțul patogenetic al hipertermiei și hipotermiei; lanțul patogenetic al diferitor forme de hipoxii (respiratorie, circulatorie, hemică, tisulară); lanțul patogenetic al hiperoxiei; lanțul patogenetic al hipo- și hipertermiei; lanțul patogenetic al febrei: stadiului de creștere, menținere și scăderea temperaturii).
Să aplice	Cunoștințele teoretice în interpretarea parametrilor hematologici, biochimici, manifestările clinice înregistrați în dishidroze, dismineraloze, hipoxii, dizechilibru acidobazic, distermii.
Să integreze	Informațiile teoretice în cadrul bolilor (deshidratărilor, intoxicației hidrice,

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 11/19

Obiective

Unități de conținut

hiperkaliemiei în hemoliza masivă, hipoxiei în bolile sângelui, aparatului cardiovascular și respirator, acidozei cetodiabetice, în asfixie, diaree, alcalozei în hiperventilație alveolară, vomă), deshidratării în hipertermie, componentul febril în patogenia bolilor infecțioase.

(Semestrul de primavara)

Obiective

Unități de conținut

Tema (capitolul) 1. Fiziopatologia sistemului endocrin.

Să definească

Hiper- și hiposecreția de somatoliberină-somatotropină-somatomedine, corticoliberină-corticotropină, tiroliberină-tirotropină, gonadoliberină-gonadotropine, prolactostatină-lactotropină. Hiper- și hipocorticism. Hiper- și hipotiroidism. Hiper- și hipogonadism masculin și feminin. Hipoinsulinismul. Diabetul zaharat tip I. Coma hiperglicemică, hiperosmolară, coma cetoacidotică. Microangiopatiile. Macroangiopatiile. Coma hipoglicemică. Insulinorezistența. Diabetul zaharat tip II.

Să cunoască

Organizarea și principiile funcționării axei hipotalamus-hipofiză-glandele periferice. Etiologia, patogenia și manifestările dereglărilor neurosecretorii hipotalamice. Etiologia, patogenia și manifestările dereglărilor secreției hormonilor adenohipofizari: TSH, ACTH, GH, FSH, LH, prolactinei. Etiologia, patogenia și manifestările dereglărilor secreției glandelor periferice: corticosuprarenale, tiroida, gonade, pancreasul endocrin. Efectele organogenetice și metabolice ale hormonului creșterii și somatomedinelor, glucocorticosteroidelor, mineralocorticosteroidelor, hormonilor tiroidieni, sexuați, insulinei și glucagonului. Manifestările insuficienței și hipersecreției hormonului creșterii și somatomedinelor, glucocorticosteroidelor, mineralocorticosteroidelor, hormonilor tiroidieni, sexuați, insulinei și glucagonului.

Să demonstreze

Lanțul patogenetic al dereglărilor endocrine de ordin primar, secundar și terțiar pentru corticosuprarenale, glanda tiroidă, gonade.

Să aplice

Cunoștințele teoretice pentru explicarea modificărilor biochimice și clinice în cadrul formelor clinice de insuficiență și hipersecreție a hormonilor creșterii, glucocorticosteroidelor, mineralocorticosteroidelor, hormonilor tiroidieni, sexuați, insulinei și glucagonului.

Să integreze

Cunoștințele teoretice în patogenia și manifestările entităților fiziologice: gigantism și nanism, acromegalie, hipercorticism primar și secundar (boala și sindromul Cushing), hipocorticism (boala Addison), hipertiroidism (boala Graves), hipotiroidism (gușa endemică, mixedem), hipersecreția primară de mineralocorticoizi (boala Conn), diabetul zaharat tip I și II, insulinorezistența.

Tema (capitolul) 2. Fiziopatologia sistemului eritocitar.

Să definească

Noțiunile de eritocitoze primare și secundare, absolute și relative; anemii hiporegenerative, posthemoragice acute și cronice, fierodericitare, B12-folievodeficitare, hemolitice congenitale, achiziționate.

Să cunoască

Etiologia, patogenia, manifestările și tabloul hematologic al eritocitozelor primare și secundare, absolute și relative; anemiilor hiporegenerative, posthemoragice acute și cronice, fierodericitare, B12-folievodeficitare, hemolitice congenitale, achiziționate. Hematopoieza în normă și patologie. Să cunoască mecanismele hemolizei fiziologice și patologice intracelulare și

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 12/19

Obiective	Unități de conținut
	intravasculare; biochimia metabolismului bilirubinei în normă și în anemiile hemolitice.
Să demonstreze	Hemograma în eritrocitoze primare și secundare, absolute și relative; anemii hiporegenerative, posthemoragice acute și cronice, fierodericitare, B12-folievodeficitare, hemolitice congenitale, achiziționate.
Să aplice	Cunoștințele teoretice în interpretarea tabloului hematologic și manifestărilor clinice în patologia sângelui roșu.
Să integreze	Cunoștințele teoretice în patogenia bolilor hematologice: hemoragia acută și cronică, anemia fieriprivă, anemia B12, folievodeficitară, anemia hemolitică autoimună, intoxicația cu toxine hemolitice.
Tema (capitolul) 3. Fiziopatologia sistemului leucocitar.	
Să definească	Noțiunile de leucocitoze absolute și relative, neutrofilie, eozinofilie, limfocitoză și monocitoză. Noțiunile de leucopenii absolute și relative, neutropenie, eozinopenie, agranulocitoză, limfocitopenie. Noțiunile de hemoblastoze, leucemii acute și cronice, limfoame. Etiologia. Patogenia. Tabloul hematologic.
Să cunoască	Etiologia, patogenia, manifestările și tabloul hematologic al leucocitozelor absolute și relative, neutrofiliei, eozinofiliei, limfocitozei și monocitozei. Etiologia, patogenia, manifestările și tabloul hematologic al leucopeniilor absolute și relative, neutropeniei, eozinopeniei, agranulocitozei, limfocitopeniei. Etiologia, patogenia, manifestările și tabloul hematologic al dereglărilor proliferative în organele hematopoietice: hemoblastoze, leucemii acute și cronice, limfoame.
Să demonstreze	Hemograma în leucocitoze absolute și relative, neutrofilie, eozinofilie, limfocitoză și monocitoză; în leucopenii absolute și relative, neutropenie, eozinopenie, agranulocitoză, limfocitopenie; în leucemii acute și cronice, limfoame.
Să aplice	Cunoștințele teoretice în interpretarea tabloului hematologic și manifestărilor clinice în patologia sângelui alb.
Să integreze	Cunoștințele teoretice în patogenia bolii inflamatorii și parazitare, imunodeficiențe, leucocitopenia autoimună, leucemia mieloidă acută și cronică, leucemia limfoidă acută și cronică.
Tema (capitolul) 4. Fiziopatologia sistemului cardiovascular.	
Să definească	Noțiunile: Insuficiența circulatorie cardiogenă necoronarogenă, coronarogenă, metabolică, hematogenă. Insuficiența circulației vasogene. Hipertensiunea arterială primară și secundară. Hipotensiunea arterială cronică. Hipotensiunea arterială acută: colapsul, șocul. Tahicardia, bradicardia, aritma sinuzală. Extrasistolia, flutterul atrial și ventricular, fibrilația atrială și ventriculară. Blocul atrioventricular incomplet și complet.
Să cunoască	Etiologia, patogenia, reacțiile compensatorii și manifestările insuficienței circulatorii cardiogen necoronarogene, coronarogene, metabolice, hematogene. Patogenia reacțiilor compensatorii urgente și tardive, patogenia hipertrofiei miocardului. Etiologia, patogenia, reacțiile compensatorii și manifestările, reacțiile compensatorii, consecințele insuficienței circulatorii vasogene. Hipertensiunea arterială. Hipotensiunea arterială cronică. Hipotensiunea arterială acută: colapsul, șocul. Etiologia, patogenia, manifestările, reacțiile compensatorii, consecințele, tabloul electrocardiografic al dereglărilor ritmului cardiac: tahicardia, bradicardia, aritma sinuzală extrasistolia, flutterul atrial și ventricular, fibrilația atrială și ventriculară, blocul atrioventricular incomplet și complet.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic al reacțiilor compensatorii și dereglărilor hemocirculatorii în afecțiunile miocardului, endocardului, pericardului. Lanțul patogenetic al reacțiilor compensatorii și dereglărilor hemocirculatorii în afecțiunile

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 13/19

Obiective	Unități de conținut
	vasculare - hipertensiunea primară și formele secundare. Lanțul patogenetic al reacțiilor compensatorii și dereglărilor hemocirculatorii în dereglările ritmului cardiac: tahicardia, bradicardia, aritma sinuzală extrasistolia, flutterulatrialși ventricular, fibrilațiaatrialăși ventriculară, blocul atrioventricular incomplet și complet.
Să aplice	Cunoștințele teoretice în interpretarea manifestărilor clinice și ECG în patologia cardiovasculară.
Să integreze	Cunoștințele teoretice în cadrul entitățilornozologice: miocardite, valvulopatii, pericardite, insuficiențăcoronaraiană, fibrilațieatrială, bloc atrioventricular.
Tema (capitolul) 5. Fiziopatologia respirației externe.	
Să definească	NoțiunileFizioaptologiarespirației externe. Dereglările ventilatorii restrictive. Edemul pulmonar. Pneumoscleroza. Emfizemul pulmonar. Distresul respirator acut la adulțiși noi-născuți. Dereglările ventilatorii obstructive. Obstrucția căilor respiratorii superioare. Asfixia. Sindromul astmatic. Dereglările difuziei alveolo-capilare a gazelor. Dereglările perfuziei plămânilor. Dereglările transportului gazelor: oxigenului și dioxidului de carbon.
Să cunoască	Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor respirației externe în procesele restrictive extrapulmonare: în afecțiunile centrului respirator și arcului reflex respirator, scheletului cutiri toracice, mușchilor respiratori, pleurei. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor respirației externe în procesele restrictive intrapulmonare: emfizem pulmonar, edem pulmonar, pneumoscleroza, atelectazie, distresrespiratoe la nou-născuțișiadulți. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor respirației externe în procesele obstructive: stenoza căilor aeroconductorii superioare, sindromul astmatic. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor difuziei alveolo-capilare. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor perfuziei pulmonare: hipertensiunea pulmonară pre- și postcapilară, dereglările raportului ventilație-perfuzie.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic al dereglărilor respirației externe restrictive și obstructive, al dereglărilor difuziei și transportului gazelor.
Să aplice	cunoștințele teoretice în interpretarea manifestărilor clinice și probelor funcționale în diferite forme de dereglări a respirației externe.
Să integreze	Cunoștințele teoretice în patogenia entitățilornozologice: paralizia centrului respirator, paralizia diafragmului, miastenia gravis, pleurezie, pneumotorax, astm cardiac, edem pulmonar necardiogen, insuficiența alfa-antitripsinei, pneumoscleroza, boala obstructivă pulmonară cronică, astm bronșic, pulmoni de șoc, hiperetensiunea pulmonară.
Tema (capitolul) 6. Fiziopatologia aparatului digestiv.	
Să definească	Noțiunile: hipoșihipersalivația, hiper- și hipoaciditatea gastrică, chomostaza în stomac, sindromul dumping, ulcerogeneza: factorii agresivi și protectivi ai stomacului. Insuficiența pancreatică. Maldigestia pancreatică. Acolia. Maldigestia intestinală. Malabsorbția intestinală. Constipația. Diareea. Intoxicația gastrointestinală.
Să cunoască	Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor salivației: hipoșihipersalivația. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor secreției, motilitățiiși evacuării bolului alimentar din stomac: hiperaciditatea și hipo-aciditatea gastrică. Chimostaza. Dumping- sindrom. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințeleulcerogenezei gastrice și duodenale. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor secreției pancreatice.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 14/19

Obiective	Unități de conținut
	Maldigestia pancreatică. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor secreției bilei: acolia. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor digestiei intestinale: maldigestia, malabsorbția, malnutriția. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor funcțiilor intestinului gros: constipațiile, diarea, intoxicația gastrointestinală.
Să demonstreze	lanțul patogenetic al maldigestiei glucidelor, lipidelor și proteinelor pe tot parcursul convecției digestive: cavitatea bucală, stomac, intestinul subțire. Lanțul patogenetic al malabsorbției și malnutriției glucidelor, lipidelor și proteinelor. Lanțul patogenetic al maldigestiei pancreatice și în absența bilei.
Să aplice	Cunoștințele teoretice în interpretarea manifestărilor clinice și investigațiilor de laborator (analiza sucului gastric, duodenal, coprogramei) în bolile digestive.
Să integreze	Cunoștințele teoretice în cadrul bolilor aparatului digestiv: gastrite hipertrofice și atrofice cu hiperaciditate și hipo-aciditate, bola ulceroasă a stomacului și duodenului, pancreatita cronică, acolia, enterite, diaree de diferită patogenia, constipație.
Tema (capitolul) 7. Ficatului.	
Să definească	Fiziopatologia ficatului. Insuficiența hepatică. Cauzele. Patogenia. Manifestările. Consecințele. Dereglările metabolice în insuficiența hepatică. Icterele: suprahepatic, parenchimos, subhepatic. Etiologia, patogenia, manifestări, consecințe. Hiperbilirubinemia. Colemia. Colalemia. Acolia. Ciroza hepatică: etiologia, patogenia, manifestări, consecințe.
Să cunoască	Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele insuficienței hepatice. Dereglările metabolismului proteic, glucidic, lipidic, metabolismul bilirubinei în insuficiența hepatică. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele cirozei hepatice. Manifestările și consecințele dereglărilor digestiei în insuficiența hepatică. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele cirozei hepatice. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele icterului prehepatic, parenchimos (premicrozomal, microzomal și submicrozomal) și subhepatic.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic al insuficienței hepatice de diferită etiologie. Lanțul patogenetic al dereglărilor metabolice în insuficiența hepatică. Lanțul patogenetic al dereglărilor metabolismului bilirubinei în diferite forme de icter.
Să aplice	cunoștințele teoretice în interpretarea manifestărilor clinice și investigațiilor de laborator în afecțiunile hepatice.
Să integreze	Cunoștințele teoretice în entitățile morfologice hepatice: hepatite, hepatoze, ciroză hepatică, ictere, insuficiența hepatică.
Tema (capitolul) 8. Rinichilor.	
Să definească	Noțiunile: Dereglările filtrației glomerulare, reabsorbției și secreției tubulare. Insuficiența renală prerenală, intrarenală și subrenală. Insuficiența renală acută și cronică: etiologia, patogenia, manifestări, consecințe. Sindromul nefritic și nefrotic. Oliguria, poliuria, anuria, proteinuria, glucozuria, bilirubinuria, cilindriuria. Hipostenuria, hiperstenuria, izostenuria.
Să cunoască	Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor filtrației glomerulare prerenale, intrarenale și subrenale. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor reabsorbției canaliculare a apei, electriților, proteinelor, aminoacizilor. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele dereglărilor evacuării urinei pe parcursul nefronului și căilor urinare. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele insuficienței renale acute și cronice. Etiologia, patogenia, manifestările și consecințele sindromului nefritic și nefrotic.
Să demonstreze	Lanțul patogenetic al dereglărilor hidroelectrolitice, acidobazice în insuficiența renală.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 15/19

Obiective	Unități de conținut
Să aplice	Cunoștințele teoretice în interpretarea manifestărilor clinice și investigațiilor de laborator în afecțiunile rinichilor.
Să integreze	Cunoștințele teoretice în patogenia entităților nozologice: nefrită, sindromul nefrotic, insuficiența renală, nefrolitiază.
Tema (capitolul) 9. Sistemului nervos central.	
Să definească	Noțiunile: Hiperexcitabilitatea. Hipoexcitabilitatea. Cauzele. Inhibiția depolarizantă și hiperpolarizantă. sinteza, transportul transaxonal, depozitarea, eliberarea, recaptarea și degradarea mediatorilor. Simpaticotonie și parasimpaticotonie.
Să cunoască	Mecanismele și dereglările excitației și inhibiției neuronului; biochimia și dereglările sintezei mediatorilor (precursorii și enzimele sintezei acetilcolinei, noradrenalinei, dopaminei, serotoninei, GABA); mecanismele și dereglările transportului transaxonal al mediatorilor, mecanismele și dereglările depozitării și eliberării mediatorilor, mecanismele și dereglările recaptării și degradării mediatorilor în fanta sinaptică, dereglările postsinaptice. Fiziopatologia sistemului nervos central. Dereglările funcțiilor neuronului. Hiperexcitabilitatea. Cauzele. Mecanismele. Manifestările. Consecințele. Hipoexcitabilitatea. Cauzele. Mecanismele. Manifestările. Consecințele. Inhibiția depolarizantă și hiperpolarizantă. Dereglările transmiterii transsinaptice. Dereglările sintezei, transportului transaxonal, a depozitării, eliberării, recaptării și degradării mediatorilor. Fiziopatologia sistemului nervos vegetativ. Cauzele. Patogenia dereglărilor segmentare și suprasegmentare. Manifestările simpaticotoniei și parasimpaticotoniei.
Să demonstreze	Lanțul proceselor neuro-fiziologice în excitația și inhibiția celulelor excitabile arcu reflex vegetativ segmentar și lanțul patogenetic al dereglărilor vegetative simpatice segmentare; lanțul patogenetic al dereglărilor vegetative simpatice suprasegmentare; arcu reflex vegetativ parasimpatic spinal și lanțul patogenetic al dereglărilor vegetative parasimpatice segmentare; arcu reflex vegetativ parasimpatic bulbar și lanțul patogenetic al dereglărilor vegetative parasimpatice segmentare; lanțul patogenetic al dereglărilor vegetative parasimpatice suprasegmentare; lanțul biochimic al transmiterii sinaptice (sinteza, transportul, depozitarea, eliberarea, mecanismele postsinaptice, recaptarea și degradarea mediatorilor; lanțul patogenetic al dereglărilor transmiterii transsinaptice.
Să aplice	Cunoștințele teoretice pentru explicarea manifestărilor clinice în cadrul dereglărilor funcției neuronale și transmiterii transsinaptice; în cadrul disvegetozelor - predominării tonusului sistemului vegetativ simpatic și parasimpatic; în cadrul simpatoplegiei și parasimpatoplegiei.
Să integreze	Cunoștințele teoretice în cadrul entităților nozologice: boala Parkinson, intoxicații cu substanțe neurotrope.

VI. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (CP)

- ✓ CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare
- ✓ CP2. Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 16/19

existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.

- ✓ CP5. Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor.
- ✓ CP6. Efectuarea cercetărilor științifice în domeniul sănătății și în alte ramuri ale științei.
- ✓ **Competențe transversale (CT)**
- ✓ CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

VII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu manualele	Studierea materialului din manualele recomandate. Rezumarea materialului în formă de postulate. Redarea materialului în formă de scheme improvizate. Notarea întrebărilor care necesită consultație specială.	Capacitatea de reproduce noțiunile principale și conținutul materialului; capacitatea de reda esențialul. Capacitatea de a exprima materialul în scheme logice; Capacitatea de a explica materialul. Capacitatea de a răspunde la întrebările de control.	Anul de studii
2.	Lucrul cu materialele cursului teoretic	Studierea materialului cursului teoretic. Studierea prezentărilor cursului teoretic. Rezumarea materialului în formă de postulate.	Capacitatea de a suplimenta materialul din manual cu informațiile cursului teoretic. Capacitatea de a reproduce textual și de a interpreta prezentările cursului teoretic.	Anul de studii
3.	Lucrul cu compendii de lecții practice	Studierea experimentelor preconizate pentru demonstrație la lecția practică: metodologia experimentului, rezultatele obținute, interpretarea acestora.	Capacitatea de integra experimentele în structura temei teoretice; integrarea datelor experimentale în procesele patologice studiate. Ilustrarea temei cu material factic real. Explicația rezultatelor experimentului cu informații teoretice. Translocarea experimentului în practica medicală.	Anul de studii
4.	Lucrul cu problemele de situație recomandate la temă	Studierea și rezolvarea problemelor de situație la temă.	Capacitatea de a răspunde corect la întrebările din problemă. Capacitatea de a interpreta patogenetic rezuma informațiile clinice, paraclinice, de laborator. Capacitatea de a rezuma informațiile clinice, paraclinice, de laborator Capacitatea de a face concluzii. Capacitatea de a lua decizii referitor la diagnostic, terapie și pronostic.	Anul de studii
5.	Lucrul cu dicționarul explicativ fiziopatologic	Studierea dicționarului de termene fiziopatologice.	Capacitatea de a reproduce și descifra esența definiției noțiunii	Anul de studii

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 17/19

6.	Lucrul cu culegerea de teste la fiziopatologie	Studierea și rezolvarea testelor de control la temă. Autocontrolul însușirii materialului cu utilizarea întrebărilor de control.	Monitorizarea procesului cognitiv prin auto-control	Anul de studii
7.	Lucrul cu materiale on-line	Studierea materialelor on-line de pe SITE catedrei. Lucrul cu materialele enciclopedice, dicționarele, actualitățile științifice.	Suplimentarea informațiilor cu materiale Recente.	Anul de studii
8.	Pregătirea și susținerea referatelor, prezentărilor	Selectarea temei cercetării, scopului, selecția materialelor, formularea concluziilor, bibliografie.	Volumul de muncă.	Anul de studii

VIII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare și învățare utilizate*

La predarea disciplinei Fiziopatologie sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic.

În cadrul cursului teoretic de rând cu metodele tradiționale (curs-expunere, curs interactiv, curs de sinteză) se folosesc prezentări PowerPoint.

În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate teste, probleme de situație, demonstrarea filmelor didactice cu modelarea proceselor patologice pe animalele de laborator.

Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc materiale didactice (tabele, scheme, microfotografii, folii transparente).

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)*

În procesul de predare a fiziopatologiei se utilizează: (1) Experimentul fiziopatologic real și virtual; (2) Rezolvarea în cascadă logică a problemelor de situație

• *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

Curentă: interogatoriu oral frontal, rezolvarea problemelor de situație, test-control – 3 atestări în sistemul SIMU pentru fiecare semestru de studii (5 și 6 separat).

Finală: examen-test în sistemul SIMU în semestrul 5 și 6 separat.

Nota finală se va alcătui din nota medie de la trei atestări intermediare pentru fiecare semestru aparte (coeficientul 0.5), și examenul test final pentru fiecare semestru (coeficientul 0.5).

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 18/19

zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

IX. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Fiziopatologie medicală. V.1. (Sub red. Prof. V.Lutan). Chișinău, 2002
2. Fiziopatologie medicală. V.2. (Sub red. Prof. V.Lutan). Chișinău, 2004
3. Медицинская патфизиология. Т.1. (Sub red. Prof. V.Lutan). Chișinău, 2007
4. Медицинская патфизиология. Т.2. (Sub red. Prof. V.Lutan). Chișinău, 2008
5. Fiziopatologie medicală. Culegere de probleme situaționale. (Sub red. Prof. V.Lutan). Chișinău, 2005.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 19/19

6. Медицинская патофизиология. Сборник ситуационных задач. (Sub red. Prof. V.Lutan). Chișinău, 2008

7. L.Cobăleanschi, P. Cazacu, A. Iarovi, A. Dovganschi. Fiziopatologie.Lucrări practice. Chișinău, 1994

8. L.Cobăleanschi, P. Cazacu, V.Lutan, V. Țușco. Dicționar explicativ fiziopatologic român-rus-francez. Chișinău, 1994.

9. P.Cazacu. Fiziopatologie. 1000 teste la computer. Chișinău, 1998.

10. Robins and Cotran Pathologic Basis of Disease. 9th Edition, 2018.

B. Suplimentară

1. Ю.Белявский, В.Давыдов. Курс лекций по патофизиологии. Рязань, 2018.

2. В.Новицкий. Патофизиология, учебник в 2 томах. Москва, 2020.

3. Immunology for Medical Students, 3rd Ed, by Matthew Helbert, 2017. Clinical Key.

4. Cellular and Molecular Immunology, 9th Ed, by Abul K.Abbas, Andrew H.H. Lichtman and Shiv Pillai, 2018.